РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2018/1522 НА КОМИСИЯТА

от 11 октомври 2018 година

за определяне на общ формат за националните програми за контрол на замърсяването на въздуха съгласно Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители

(нотифицирано под номер C(2018) 6549)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО ([1]), и по-специално член 6, параграф 10 от нея,

като има предвид, че:

(1) Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха е основният инструмент за управление съгласно Директива (ЕС) 2016/2284 в подкрепа на държавите членки да планират своите национални политики и мерки с оглед на спазването на националните задължения за намаляване на емисиите, определени в посочената директива, за 2020 г. и 2030 г., с което се подобрява предвидимостта за заинтересованите страни, като същевременно се подпомага и пренасочването на инвестиции в чисти и ефективни технологии. Тя допринася за постигане на целите за качеството на въздуха съгласно член 1, параграф 2 от същата директива и за постигане на съгласуваност с плановете и програмите, определени в други относими области на политиката, включително климат, енергетика, селско стопанство, промишленост и транспорт.

(2) Съгласно член 6, параграф 5 от Директива (ЕС) 2016/2284 — що се отнася до проектите на национални програми за контрол на замърсяването на въздуха и всички съществени актуализации — преди окончателното им утвърждаване трябва да се прави допитване до обществеността съгласно член 2, параграф 2 от Директива 2003/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([2]), както и до компетентните органи, които имат отговорности в областта на замърсяването на въздуха.

(3) Националните програми за контрол на замърсяването на въздуха следва също да допринасят за успешното изпълнение на плановете за качеството на въздуха, установени съгласно член 23 от Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([3]). За тази цел държавите членки следва да вземат предвид необходимостта от намаляване на емисиите, по-специално на азотни оксиди и фини прахови частици, в зони и агломерации, засегнати от прекомерни концентрации на замърсители на въздуха и/или в такива зони и агломерации, които допринасят значително за замърсяването на въздуха в други зони и агломерации, включително в съседни държави.

(4) Както е отбелязано във „Втори доклад на Комисията относно състоянието на енергийния съюз“ ([4]), държавите членки следва да разработват своите национални планове в областта на енергетиката и климата по възможност успоредно с програмите за контрол на замърсяването на въздуха, за да осигурят полезно взаимодействие и да намалят разходите за изпълнение, тъй като тези планове до голяма степен изхождат от сходни мерки и действия.

(5) За да се подобри последователността при докладване на политиките и мерките в рамките на политиките на Съюза в областта на климата и енергетиката, общият формат за националните програми за контрол на замърсяването на въздуха следва да се приведе в съответствие със задълженията за докладване съгласно Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([5]) и Регламент за изпълнение (ЕС) № 749/2014 на Комисията ([6]), когато има сходства между тях.

([1]) ОВ L 344, 17.12.2016 г., стр. 1.

([2]) Директива 2003/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за осигуряване участието на обществеността при изготвянето на определени планове и програми, отнасящи се до околната среда и за изменение по отношение на участието на обществеността и достъпа до правосъдие на Директиви 85/337/ЕИО и 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 156, 26.6.2003 г., стр. 17).

([3]) Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа (ОВ L 152, 11.6.2008 г., стр. 1).

([4]) COM(2017) 53 final от 1 февруари 2017 г., стр. 14.

([5]) Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно механизъм за мониторинг и докладване на емисиите на парникови газове и за докладване на друга информация, свързана с изменението на климата, на национално равнище и на равнището на Съюза и отмяна на Решение № 280/2004/ЕО (ОВ L 165, 18.6.2013 г., стр. 13).

([6]) Регламент за изпълнение (ЕС) № 749/2014 на Комисията от 30 юни 2014 г. относно структурата, формата, процедурите за предоставяне и прегледа на информация, докладвана от държавите членки съгласно разпоредбите на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 203, 11.7.2014 г., стр. 23).

(6) За да се постигнат задълженията за намаляване на амоняка, предвидени в Директива (ЕС) 2016/2284, следва да бъдат въведени допълнителни национални политики и мерки. Следователно националните програми за контрол на замърсяването на въздуха следва да включват също и пропорционални мерки, приложими в селскостопанския сектор.

(7) С определянето на общ формат за националната програма за контрол на замърсяването на въздуха следва да се улесни проверката на програмите, която Комисията следва да изпълнява съгласно член 10, параграф 1, трета алинея от Директива (ЕС) 2016/2284, и следва да се осигури по-добра съпоставимост на програмите сред държавите членки.

(8) Освен задължителното съдържание държавите членки могат да предоставят в своята национална програма за контрол на замърсяването на въздуха допълнителна относима информация за предвижданите от тях политики и мерки, насочени към справяне с най-вредните замърсители по отношение на чувствителните групи от населението. Те могат също в съответствие с член 1, параграф 2 от Директива (ЕС) 2016/2284 да предвидят мерки за допълнително намаляване на емисиите, за да се постигнат нива на качество на въздуха, които са в съответствие с насоките относно качеството на въздуха, публикувани от Световната здравна организация, и целите на Съюза в областта на биологичното разнообразие и екосистемите.

(9) Макар че съгласно член 4, параграф 3 от Директива (ЕС) 2016/2284 за целите на спазването на задълженията за намаляване на емисиите не се вземат предвид емисиите от международното морско корабоплаване или емисиите от въздухоплавателни средства извън цикъла на излитане и кацане, в своите национални програми за контрол на замърсяването на въздуха държавите членки могат да очертаят и предвидените политики и мерки за намаляване на емисиите от посочените източници.

(10) На заседанията на експертната група по въпросите на качеството на атмосферния въздух, проведени на 4 април 2017 г., 28 ноември 2017 г. и 9 април 2018 г. ([1]), държавите членки обсъдиха и коментираха проект на общ формат.

(11) Мерките, предвидени в настоящото решение, са в съответствие със становището на Комитета по качеството на атмосферния въздух, учреден по силата на член 29 от Директива 2008/50/ЕО,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Предмет

Общият формат на националната програма за контрол на замърсяването на въздуха, посочен в член 6, параграф 10 от Директива (ЕС) 2016/2284, е определен в приложението към настоящото решение.

Член 2

Формат

Държавите членки използват общия формат, определен в приложението, когато докладват на Комисията своите национални програми за контрол на замърсяването на въздуха съгласно член 10, параграф 1 от Директива (ЕС) 2016/2284.

Член 3

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 11 октомври 2018 година.

За Комисията

Председател

Jean-Claude JUNCKER

([1]) Вж. Регистъра на експертните групи на Комисията (група E02790), http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?Lang=BG

ПРИЛОЖЕНИЕ

Общ формат за националната програма за контрол на замърсяването на въздуха съгласно член 6 от Директива (ЕС) 2016/2284

1. ОПИСАНИЯ НА ПОЛЕТАТА

Всички полета в този общ формат, отбелязани със (З), са задължителни, а отбелязаните с (Н) са незадължителни.

2. ОБЩ ФОРМАТ

2.1. **Наименование на програмата, информация за контакт и уебсайтове**

2.1.1. *Наименование на програмата, информация за контакт и уебсайтове (З)*

Наименование на програмата	
Дата	
Държава членка	
Име на компетентния орган, отговорен за изготвяне на програмата	
Телефонен номер на отговорната служба	
Електронен адрес на отговорната служба	
Връзка към уебсайта, в който е публикувана програмата	
Връзка(и) към уебсайта относно консултацията(ите) по програмата	

2.2. **Резюме (Н)**

Резюмето може да бъде и самостоятелен документ (в най-добрия случай не по-дълъг от 10 страници). Той следва да съдържа кратко резюме на раздели 2.3—2.8. Ако е възможно, използвайте графики, за да илюстрирате резюмето.

2.2.1. *Рамката за националната политика относно качеството на въздуха и замърсяването*

Приоритетите на политиката и връзката им с приоритетите, набелязани в други относими области на политиката	
Отговорности, възложени на национални, регионални и местни органи	

2.2.2. *Постигнат напредък от 2005 г. насам по настоящите политики и мерки по отношение на намаляването на емисиите и подобряването на качеството на въздуха*

Постигнато намаление на емисиите	
Напредък по целите за качеството на въздух	
Текущо трансгранично въздействие на националните източници на емисии	

2.2.3. *Прогнозираното последващо развитие до 2030 г., ако се приеме, че няма да има изменения във вече приетите политики и мерки (П/М)*

Прогнозни емисии и намаление на емисиите (сценарий „при взети мерки“)	
Прогнозно въздействие върху подобряването на качеството на въздуха (сценарий „при взети мерки“)	
Неопределености	

2.2.4. *Разгледаните варианти на политиката за спазване на задълженията за намаляване на емисиите за периода от 2020 г. до 2030 г., както и на междинните нива на емисии, определени за 2025 г.*

Основни разгледани варианти на политиката	

2.2.5. *Резюме на политиките и мерките, избрани за приемане, по сектор, включително график за тяхното приемане, изпълнение и преглед, както и отговарящите за тях компетентни органи*

Засегнат сектор	Политики и мерки (П/М)			
	Избрани П/М	График за прилагане на избраните П/М	Отговорен(ни) компетентен(ни) орган(и) за изпълнение и прилагане на избраните П/М (вид и име)	График за преглед на избраните П/М
Енергоснабдяване				
Енергопотребление				
Транспорт				
Промишлени процеси				
Селско стопанство:				
Управление на отпадъците/отпадъци				
Междуотраслови дейности				
Други (предстои да бъдат определени)				

2.2.6. *Съгласуваност*

Оценка на това как избраните П/М осигуряват съгласуваност с планове и програми, установени в други относими области на политиката	

2.2.7. *Прогнозни комбинирани въздействия на политиките и мерките („при взети допълнителни мерки“) върху намаляването на емисиите, качеството на въздуха на собствените територии и в съседни държави членки и околната среда, както и свързаните неопределености*

Прогнозирано изпълнение на задълженията за намаляване на емисиите (при взети допълнителни мерки)	
Използване на възможности за гъвкавост (ако е приложимо)	
Прогнозирано подобряване на качеството на въздуха (при взети допълнителни мерки)	
Прогнозирано въздействие върху околната среда (при взети допълнителни мерки)	
Методологии и неопределености	

2.3. **Рамката за националната политика относно качеството на въздуха и замърсяването**

2.3.1. *Приоритети на политиката и връзката им с приоритетите, определени в други относими области на политиката*

Национални задължения за намаляване на емисиите в сравнение с базовата 2005 г. (в %) (3)	SO_2	NO_x	НМЛОС	NH_3	$ПЧ_{2,5}$
2020—2029 г. (3)					
От 2030 г. (3)					
Приоритети по отношение на качеството на въздуха: национални приоритети на политиката във връзка с цели на ЕС или национални цели за качеството на въздуха (вкл. пределно допустими стойности и целеви стойности, както и задължения във връзка с концентрациите на експозицията) (3) *Може също да се направи позоваване на препоръчваните от СЗО цели за качеството на въздуха.*					
Относими приоритети по отношение на политиките в областта на изменението на климата и на енергетиката (3)					
Относими приоритети на политиката в съответните области на политиката, вкл. селско стопанство, промишленост и транспорт (3)					

2.3.2. *Отговорности, възложени на национални, регионални и местни органи*

Избройте съответните органи (3)	Опишете вида орган (напр. инспекторат по околната среда, регионална агенция за околната среда, община) (3) Ако е уместно, посочете наименованието на органа (напр. Министерство на XXX, Национална агенция за XXX, Регионална служба по XXX)	Опишете възложените отговорности в областите на качеството на въздуха и замърсяването на въздуха (3) Изберете от следните според приложимото: — Роли в определянето на политиките — Роли в прилагането на политиките — Роли в правоприлагането (включително, ако е приложимо, проверки и издаване на разрешителни) — Роли в докладването и наблюдението — Роли в координирането — Други роли — моля, посочете	Сектори за източници под отговорността на органа (H)
Национални органи (3)			
Регионални органи (3)			
Местни органи (3)			

Добавете повече редове, според необходимото

2.4. **Напредък, постигнат по настоящите политики и мерки (П/М) за намаляване на емисиите и за подобряване на качеството на въздуха, както и степента на спазване на националните задължения и задълженията в рамките на Съюза, в сравнение с 2005 г.**

2.4.1. *Напредък, постигнат по настоящите П/М за намаляване на емисиите, и степента на съответствие с националните задължения и задълженията в рамките на Съюза за намаляване на емисиите*

Опишете постигнатия напредък по настоящите П/М за намаляване на емисиите и степента на съответствие с националното законодателство и законодателството на Съюза относно намаляване на емисиите (З)	
Направете пълни позовавания (глава и страница) на публичнодостъпни помощни набори от данни (напр. предишен доклад за инвентаризация на емисиите) (З)	
Включете графики, които показват намаляването на емисиите по замърсители и/или по основни сектори (Н)	

2.4.2. *Напредък, постигнат с настоящите П/М за подобряване на качеството на въздуха, и степента на съответствие с националните задължения и задълженията в рамките на Съюза за качество на въздуха*

Опишете постигнатия напредък с настоящите П/М за подобряване на качеството на въздуха и степента на съответствие с националните задължения и задълженията в рамките на Съюза в областта на качеството на въздуха, като посочите като минимум броя на зони на следене на качеството на въздуха от общия брой на зони на следене на качеството на въздуха, които (не) са в съответствие с целите на ЕС по отношение на качеството на въздуха за NO_2, $ПЧ_{10}$, $ПЧ_{2,5}$ и O_3, както и всеки друг замърсител (всякакви други замърсители), по отношение на който (които) има превишаване (З)	
Направете пълни позовавания (глава и страница) на публичнодостъпни помощни набори от данни (напр. планове за качество на въздуха, дяловете на източниците на замърсители) (З)	
Карти или хистограми, които илюстрират настоящите концентрации в атмосферния въздух (поне за NO_2, $ПЧ_{10}$, $ПЧ_{2,5}$ и O_3, както и всеки друг замърсител (всякакви други замърсители), който (които) представлява(т) проблем) и които показват например броя на зоните от общия брой на зони на следене на качеството на въздуха, които (не) са в съответствие през базовата година и през годината на докладване (Н)	
Ако са установени проблеми в зона(и) на следене на качеството на въздуха, опишете по какъв начин е постигнат напредък за намаляване на максималните докладвани концентрации (Н)	

2.4.3. *Текущо трансгранично въздействие на националните източници на емисии*

Ако е приложимо, опишете текущото трансгранично въздействие на националните източници на емисии (З) *Напредъкът може да бъде докладван в количествено или качествено изражение.* *Ако не са установени проблеми, посочете това заключение.*	
В случай че са използвани количествени данни, за да се опишат резултатите от оценката, посочете данните и методологиите, използвани за извършване на горепосочената оценка (Н)	

2.5. **Прогнозирано последващо развитие, ако се приеме, че няма да има изменения във вече приетите политики и мерки**

2.5.1. *Прогнозни емисии и намаление на емисиите (сценарий „при взети мерки“)*

Замърсители (З)	Общо емисии (kt) в съответствие с инвентаризациите за година x-2 или x-3 (годината предстои да бъде определена) (З)				Постигнато прогнозно намаляване на емисиите в %, в сравнение с 2005 г. (З)			Национално задължение за намаляване на емисиите за 2020—2029 г. (%) (З)	Национално задължение за намаляване на емисиите от 2030 г. (%) (З)
	Базова 2005 г.	2020 г.	2025 г.	2030 г.	2020 г.	2025 г.	2030 г.		
SO_2									
NO_x									
НМЛОС									
NH_3									
$ПЧ_{2,5}$									
Опишете свързаните неопределености за прогнозите със сценарий „при взети мерки“ за постигане на задълженията за намаляване на емисиите за 2020 г., 2025 г. и 2030 г. (Н)									
Дата на прогнозите за емисии (З)									

Ако прогнозното развитие показва, че задълженията за намаляване на емисиите при сценарий „при взети мерки“ няма да бъдат постигнати, в раздел 2.6 се посочват допълнителните предвидени П/М за постигане на съответствие.

2.5.2. *Прогнозно въздействие върху подобряването на качеството на въздуха (сценарий „при взети мерки“), включително прогнозната степен на съответствие*

2.5.2.1. Качествено описание на прогнозното подобряване на качеството на въздуха (З)

Направете качествено описание на прогнозните подобрения на качеството на въздуха и прогнозното последващо развитие на степента на съответствие (сценарий „при взети мерки“) с целите на ЕС за качество на въздуха по отношение на стойностите на NO_2, $ПЧ_{10}$, $ПЧ_{2,5}$ и O_3 и всеки (всякакви) друг(и) замърсител(и), който (които) представлява(т) проблем до 2020 г., 2025 г. и 2030 г. (З) Направете пълни позовавания (глава и страница) на публичнодостъпни помощни набори от данни (напр. планове за качество на въздуха, дяловете на източниците на замърсители), като опишете прогнозните подобрения и последващото развитие на степента на съответствие (З)	

2.5.2.2. Количествено описание на прогнозното подобряване на качеството на въздуха (Н)

Стойности по Директивата относно качеството на атмосферния въздух	Прогнозен брой несъответстващи на изискванията зони на следене на качеството на въздуха				Прогнозен брой съответстващи на изискванията зони на следене на качеството на въздуха				Общ брой зони на следене на качеството на въздуха			
	Посочете базова година	2020 г.	2025 г.	2030 г.	Посочете базова година	2020 г.	2025 г.	2030 г.	Посочете базова година	2020 г.	2025 г.	2030 г.
$ПЧ_{2,5}$ (1 г.)												
NO_2 (1 г.)												

Стойности по Директивата относно качеството на атмосферния въздух	Прогнозен брой несъответстващи на изискванията зони на следене на качеството на въздуха				Прогнозен брой съответстващи на изискванията зони на следене на качеството на въздуха				Общ брой зони на следене на качеството на въздуха			
	Посочете базова година	2020 г.	2025 г.	2030 г.	Посочете базова година	2020 г.	2025 г.	2030 г.	Посочете базова година	2020 г.	2025 г.	2030 г.
$ПЧ_{10}$ (1 г.)												
O_3 (макс. 8 ч. средно)												
Друго (моля, посочете)												

2.6. **Разгледаните варианти на политиката за спазване на задълженията за намаляване на емисиите за 2020 и 2030 г., както и на междинните нива на емисии, определени за 2025 г.**

Изискваната в този раздел информация се докладва посредством инструмента „Политики и мерки“ (инструмент П/М), предвиден за тази цел от ЕЕА.

2.6.1. *Информация относно разгледаните П/М за спазване на задълженията за намаляване на емисиите (докладване на равнището на П/М)*

Наименование и кратко описание на индивидуален П/М или пакет от П/М (3)	Засегнат(и) замърсител(и), изберете подходящото: SO_2, NO_x, НМЛОС, NH_3, $ПЧ_{2,5}$, (3); Сажди като компонент на $ПЧ_{2,5}$, друго (напр. Hg, диоксини, парникови газове (ПГ) (Н), моля, посочете	Цели на индивидуалния П/М или пакет от П/М (*) (3)	Вид(ове) П/М (^) (3)	Първичен и, ако е приложимо, допълнителен(ни) засегнат(и) сектор(и) (†) (3)	Период на прилагане (З за мерки, избрани да бъдат прилагани)		Орган(и), отговарящ(и) за прилагането (З за мерки, избрани да бъдат прилагани) Направете позоваване на посочените в таблица 2.3.2, според приложимото.		Информация за използваните за анализа методологии (напр. специфични модели или методи, изходни данни) (3)	Количествено очаквано намаление на емисиите (за индивидуални П/М или за пакети от П/М, според приложимото) (kt, годишно или като диапазон в сравнение със сценария „при взети мерки“) (3)			Количествено описание на неопределеността (З, ако е приложимо)
					Начало	Край	Вид	Наименование		2020 г.	2025 г.	2030 г.	

Добавете повече редове, според необходимото

Отговорите в полето, отбелязано с (*), (^) и (†), се попълват посредством предварително зададени възможности за отговор, които съответстват на задълженията за докладване съгласно Регламент (ЕС) № 525/2013 относно механизъм за мониторинг и докладване на емисиите на парникови газове и Регламент за изпълнение (ЕС) № 749/2014.

Отговорите в полето, отбелязано с (*), се попълват посредством предварително зададени възможности за отговор, които се избират според приложимото (може да се избере повече от една цел, могат да се добавят допълнителни цели, които да се посочат в „други“) (3):

1. Енергоснабдяване:
   — увеличаване на енергията от възобновяеми източници;
   — преминаване към горива, водещи до по-ниски въглеродни емисии;
   — засилено производство на невъзобновяема енергия с ниски нива на въглеродни емисии (ядрена);
   — намаляване на загубите;

— подобряване на ефективността в енергийния сектор и сектор преобразуване;

— въвеждане на технологии за намаляване на емисиите;

— друго енергоснабдяване.

2. Енергопотребление:

— подобряване на енергийната ефективност на сградите;

— подобряване на енергийната ефективност на съоръженията;

— подобряване на енергийната ефективност на услугите/обслужващия сектор;

— подобряване на енергийната ефективност на промишлените сектори на крайно потребление;

— управление/намаление на търсенето;

— друго енергопотребление.

3. Транспорт:

— въвеждане на технологии за намаляване на замърсяването в превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства;

— подобряване на енергийната ефективност на превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства;

— модален преход към обществен транспорт или към немоторизиран транспорт;

— алтернативни горива за превозните средства, плавателите съдове и въздухоплавателните средства (включително електрически);

— управление/намаление на търсенето;

— подобрено поведение;

— подобрена транспортна инфраструктура;

— друг транспорт.

4. Промишлени процеси:

— въвеждане на технологии за намаляване на емисиите;

— подобрен контрол на изпуснати летливи емисии от промишлени процеси;

— други промишлени процеси.

5. Управление на отпадъците/отпадъци:

— управление/намаление на търсенето;

— засилено рециклиране;

— подобрени технологии за обработка;

— подобрено управление на депата;

— изгаряне на отпадъци с енергийно предназначение;

— усъвършенствани системи за управление на отпадъчните води;

— намалено депониране;

— други отпадъци.

6. Селско стопанство

— прилагане с ниски емисии на изкуствен/оборски тор в обработваемите земи;

— други дейности, подобряващи управлението на обработваемите земи;

— подобрени инсталации за управление и отглеждане на селскостопанските животни;

— подобрени системи за управление на животинските отпадъци;

— други селскостопански дейности.

7. Междуотраслови дейности:

— рамкова политика;

— многосекторна политика;

— други междуотраслови дейности.

8. Други:

— Държавите членки трябва да предоставят кратко описание на целта.

Отговорите в полето, отбелязано с (^), се попълват посредством предварително зададени възможности за отговор, които се избират според приложимото (може да се избере повече от един вид П/М, могат да се добавят допълнителни видове П/М, които да се посочат в „други“) (З):

— Контрол на замърсяването при източника;

— Икономически инструменти;

— Фискални инструменти:

— Доброволни/договорени споразумения;

— Информация;

— Регулаторни инструменти;

— Образование;

— Научни изследвания;

— Планиране;

— Друго, моля, посочете.

Отговорите в полето, отбелязано с (†), се попълват посредством предварително зададени възможности за отговор, които се избират според приложимото (може да се избере повече от един сектор, могат да се добавят допълнителни сектори, които да се посочат в „други“) (З):

— енергоснабдяване (включващо добив, пренос, разпределение и съхранение на горива, както и производство на енергия и електричество);

— енергопотребление (включващо потребление на горива и електричество от крайни потребители, като например домакинства, услуги, промишленост и селско стопанство);

— транспорт;

— промишлени процеси (включващи промишлени дейности, при които се извършва химично или физично преобразуване на материали, водещо до емисии на парникови газове, използване на парникови газове в продукти и неенергийна употреба на въглерод от изкопаеми горива);

— селско стопанство;

— управление на отпадъци/отпадъци;

— междуотраслови дейности;

— други сектори; моля, посочете.

2.6.2. *Въздействия върху качеството на въздуха и околната среда от разгледаните индивидуални П/М или пакети от П/М с цел спазване на задълженията за намаляване на емисиите (З, ако е приложимо)*

Ако е приложимо, въздействие върху качество на въздуха (може също да се направи позоваване на препоръчваните от СЗО цели за качеството на въздуха) и околната среда	

2.6.3. *Оценка на разходите и ползите от разгледан индивидуален П/М или пакет от П/М с цел спазване на задълженията за намаляване на емисиите (Н)*

Наименование и кратко описание на индивидуален П/М или пакет от П/М	Разходи в евро на тон намален замърсител	Абсолютни разходи на година в евро	Абсолютни ползи на година	Съотношение разходи/ползи	Ценова година	Качествено описание на оценките на разходите и ползите

Добавете повече редове, според необходимото

2.6.4. *Допълнителна информация относно мерките от приложение III, част 2 към Директива (ЕС) 2016/2284, насочени към селскостопанския сектор, с цел спазване на задълженията за намаляване на емисиите*

	Включен ли е П/М в националната програма за контрол на замърсяването на въздуха? Да/Не (3)	Ако отговорът е „да“, — посочете раздела/номера на страницата в програмата (3)	Приложен ли е П/М точно? Да/Не (3) Ако отговорът е „не“, опишете направените изменения (3)
А. **Мерки за ограничаване на емисиите на амоняк (3)**			
(1) Като вземат предвид Рамковия кодекс на ИКЕ на ООН за добра земеделска практика за намаляване на емисиите на амоняк от 2014 г., държавите членки установяват национални препоръчителни правила за добра земеделска практика с цел контролиране на емисиите на амоняк, които обхващат най-малко следните въпроси: а) управление на азота, като се взема предвид пълният азотен цикъл; б) стратегии за хранене на добитъка; в) нискоемисионни техники за разпръскване на оборски тор; г) нискоемисионни системи за съхранение на оборски тор; д) нискоемисионни системи за обори за животни; е) възможности за ограничаване на емисиите на амоняк от използването на минерални торове.			
2. Държавите членки могат да установят национален азотен бюджет за наблюдение на измененията в общите загуби на химически активен азот от селското стопанство, включително амоняк, двуазотен оксид, амоний, нитрати и нитрити, въз основа на принципите, залегнали в ръководството на ИКЕ на ООН за азотните бюджети			
3. Държавите членки забраняват използването на амониево-карбонатни торове и могат да намалят емисиите на амоняк от неорганични торове, като използват следните подходи: а) замяна на карбамидните торове с амониево-нитратни; б) когато прилагането на карбамидни торове продължи — използване на методи, за които е доказано, че намаляват емисиите на амоняк най-малко с 30 % в сравнение с референтния метод, посочен в Ръководството за амоняка; в) насърчаване на замяната на неорганичните с органични торове, а когато продължават да се прилагат неорганични торове — разпръскването им в съответствие с предвидимите потребности на торените култури или пасища от азот и фосфор, като се вземат предвид също така наличното съдържание на хранителни вещества в почвата и хранителните вещества от други изкуствени торове.			

	Включен ли е П/М в националната програма за контрол на замърсяването на въздуха? Да/Не (3)	Ако отговорът е „да“, — посочете раздела/номера на страницата в програмата (3)	Приложен ли е П/М точно? Да/Не (3) Ако отговорът е „не“, опишете направените изменения (3)
4. Държавите членки могат да намалят емисиите на амоняк от оборски торове, като използват следните подходи:			
а) намаляване на емисиите от разпръскването на торова течност и твърд оборски тор върху обработваема земя и пасища, като се използват методи, водещи до намаляване на емисиите най-малко с 30 % в сравнение с референтния метод, описан в Ръководството за амоняка, и при спазване на следните условия:			
i) разпръскване на твърди оборски торове и торови течности само в съответствие с предвидимите потребности на торените култури или пасища от азот и фосфор, като се вземат предвид също така наличното съдържание на хранителни вещества в почвата и хранителните вещества от други изкуствени торове;			
ii) неразпръскване на твърди оборски торове и торови течности, когато подлежащата на торене земя е напоена с вода, наводнена, замръзнала или покрита със сняг;			
iii) разпръскване на торови течности върху пасища чрез влачещ се по земята маркуч или ботуш или чрез плитко или дълбоко впръскване;			
iv) разпръскване на твърди оборски торове и торови течности върху обработваема земя, които се поемат от почвата в срок от четири часа след разпръскването;			
б) намаляване на емисиите от съхранението на оборски тор извън оборите за животните, като се използват следните подходи:			
i) за хранилища за торова течност, построени след 1 януари 2022 г., използване на нискоемисионни системи или техники за съхранение, за които е доказано, че намаляват емисиите на амоняк най-малко с 60 % в сравнение с референтния метод, описан в Ръководството за амоняка, а за съществуващи хранилища за торова течност — най-малко с 40 %;			
ii) покриване на хранилищата за твърд оборски тор;			
iii) гарантиране, че селските стопанства разполагат с достатъчен капацитет за съхранение на оборски тор, за да разпръскват тора само през подходящите периоди за растежа на културите:			
в) намаляване на емисиите от оборите за животни, като се използват системи, за които е доказано, че намаляват емисиите на амоняк най-малко с 20 % в сравнение с референтния метод, описан в Ръководството за амоняка;			
г) намаляване на емисиите от оборския тор, като се използват стратегии за нископротеиново хранене, за които е доказано, че намаляват емисиите на амоняк най-малко с 10 % в сравнение с референтния метод, описан в Ръководството за амоняка.			

	Включен ли е П/М в националната програма за контрол на замърсяването на въздуха? Да/Не (3)	Ако отговорът е „да“, — посочете раздела/номера на страницата в програмата (3)	Приложен ли е П/М точно? Да/Не (3) Ако отговорът е „не“, опишете направените изменения (3)
Б. **Мерки за намаляване на емисиите на фини прахови частици ($PM_{2,5}$) и сажди (3)**			
1. Без да се засяга приложение II относно кръстосаното съответствие към Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), държавите членки могат да забранят изгарянето на открито на остатъци и отпадъци от селскостопанската реколта, както и на горски остатъци. Държавите членки следят за спазването на всяка забрана, въведена в съответствие с първа алинея, и осигуряват прилагането ѝ. Изключенията от такава забрана се ограничават до превантивни програми за избягване на безконтролното разпространение на опустошителни пожари, за борба с вредителите или за опазване на биологичното разнообразие.			
2. Държавите членки могат да установят национални препоръчителни правила за добра земеделска практика за правилното управление на остатъците от реколтата въз основа на следните подходи: а) подобряване на структурата на почвата чрез внасяне в нея на остатъците от реколтата; б) подобрени техники за внасяне на остатъците от реколтата; в) алтернативно използване на остатъците от реколтата; г) повишаване на съдържанието на хранителни вещества и подобряване на структурата на почвата чрез внасяне на тор съобразно потребностите за оптимален растеж на растенията, като по този начин се избягва прегарянето на тора (оборски тор, дебела постелка от слама).			
В. **Предотвратяване на въздействието върху малки стопанства (3)**			
При предприемането на мерките, изложени в раздели А и Б, държавите членки гарантират, че изцяло вемат предвид въздействието върху малките стопанства и микростопанствата. Държавите членки могат например да освободят малките стопанства и микростопанствата от тези мерки, когато това е възможно и уместно с оглед на приложимите задължения за намаляване (3)			

([1]) Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1200/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 549).

2.7. **Политиките, избрани за приемане, по сектор, включително график за тяхното приемане, изпълнение и преглед, както и отговарящите за тях компетентни органи**

2.7.1. *Индивидуални П/М или пакет от П/М, избрани за приемане, и отговарящите за тях компетентни органи*

Наименование и кратко описание на индивидуален П/М или пакет от П/М (3) *Направете позоваване на посочените в таблица 2.6.1, според приложимото.*	Текущо планирана година на приемане (3)	Относими коментари, свързани с консултация(и) във връзка с индивидуалните П/М или пакета от П/М (Н)	Текущо планиран график за прилагане (3)		Избрани междинни цели и показатели за наблюдение на напредъка в прилагането на избраните П/М (Н)		Текущо планиран график за преглед (в случай че е различен от общото актуализиране на националната програми за контрол на замърсяването на въздуха на всеки четири години) (3)	Компетентни органи, отговарящи за индивидуалния П/М или пакет от П/М (3) *Направете позоваване на посочените в таблица 2.3.2, според приложимото.*
			Начална година	Последна година	Междинен период Цели	Показатели		

Наименование и кратко описание на индивидуален П/М или пакет от П/М (З) *Направете позоваване на посочените в таблица 2.6.1, според приложимото.*	Текущо планирана година на приемане (З)	Относими коментари, свързани с консултация(и) във връзка с индивидуалните П/М или пакета от П/М (Н)	Текущо планиран график за прилагане (З)		Избрани междинни цели и показатели за наблюдение на напредъка в прилагането на избраните П/М (Н)		Текущо планиран график за преглед (в случай че е различен от общото актуализиране на националната програми за контрол на замърсяването на въздуха на всеки четири години) (З)	Компетентни органи, отговарящи за индивидуалния П/М или пакет от П/М (З) *Направете позоваване на посочените в таблица 2.3.2, според приложимото.*
			Начална година	Последна година	Междинен период Цели	Показатели		

Въведете повече редове, според необходимото

2.7.2. *Оценка на избора на избраните П/М и оценка на начина, по който избраните П/М осигуряват съгласуваност с планове и програми, установени в други относими области на политиката*

Обяснение за направения избор между мерките, разгледани в 2.6.1, с цел определяне на окончателния набор от избрани мерки (Н)	
Съгласуваност на избраните П/М с целите за качество на въздуха на национално равнище и, ако е приложимо, в съседните държави членки (З)	
Съгласуваност на избраните П/М с други свързани планове и програми, установени посредством изискванията, изложени в националното законодателство или законодателството на Съюза (напр. национални планове в областта на енергетиката и климата) (З)	

2.8. **Прогнозни комбинирани въздействия на П/М („при взети допълнителни мерки“) върху намаляването на емисиите, качеството на въздуха и околната среда и свързаните неопределености (ако е приложимо)**

2.8.1. *Прогнозирано изпълнение на задълженията за намаляване на емисиите („при взети допълнителни мерки“)*

Замърсители (З)	Общо емисии (kt) в съответствие с инвентаризациите за година x-2 или x-3, моля, посочете годината (З)				Намаляване на емисиите в % в сравнение с 2005 г. (З)			Национално задължение за намаляване на емисиите за 2020—2029 г. (%) (З)	Национално задължение за намаляване на емисиите от 2030 г. (%) (З)
	Базова 2005 г.	2020 г.	2025 г.	2030 г.	2020 г.	2025 г.	2030 г.		
SO_2									
NO_x									
НМЛОС									
NH_3									
$ПЧ_{2,5}$									
Дата на прогнозите за емисии (З)									

2.8.2. *Нелинеен курс за намаляване на емисиите*

Когато се следва нелинеен курс за намаляване на емисиите, докажете, че той е технически или икономически по-ефективен (алтернативните мерки биха довели до непропорционални разходи), че няма да попречи на постигането на което и да е задължение за намаляване през 2030 г., и че от 2025 г. нататък ще премине към линейния курс (З, ако е приложимо) *Направете позоваване на посочените в таблица 2.6.3 разходи, според приложимото.*	

2.8.3. *Възможности за гъвкавост*

Когато са използвани възможности за гъвкавост, посочете пример за тяхното използване (З)	

2.8.4. *Прогнозирано подобряване на качеството на въздуха (при взети допълнителни мерки)*

А. **Прогнозен брой несъответстващи и съответстващи на изискванията зони на следене на качеството на въздуха (Н)**

Стойности по Директивата относно качеството на атмосферния въздух	Прогнозен брой несъответстващи на изискванията зони на следене на качеството на въздуха				Прогнозен брой съответстващи на изискванията зони на следене на качеството на въздуха				Общ брой зони на следене на качеството на въздуха			
	Посочете базова година	2020 г.	2025 г.	2030 г.	Посочете базова година	2020 г.	2025 г.	2030 г.	Посочете базова година	2020 г.	2025 г.	2030 г.
$ПЧ_{2,5}$ (1 г.)												
NO_2 (1 г.)												
$ПЧ_{10}$ (1 г.)												
O_3 (макс. 8 ч. средно)												
Друго (моля, посочете)												

Б. **Максимално превишаване на пределно допустимите стойности по отношение на качеството на въздуха и показатели за средна експозиция (Н)**

Стойности по Директивата относно качеството на атмосферния въздух	Прогнозно максимално превишаване на пределно допустимите стойности по отношение на качеството на въздуха във всички зони				Прогнозен показател за средна експозиция (само за $PM_{2,5}$ (1 година)			
	Посочете базова година	2020 г.	2025 г.	2030 г.	Посочете базова година	2020 г.	2025 г.	2030 г.
$ПЧ_{2,5}$ (1 г.)								
NO_2 (1 г.)								
NO_2 (1 г.)								
$ПЧ_{10}$ (1 г.)								
$ПЧ_{10}$ (24 ч.)								

Стойности по Директивата относно качеството на атмосферния въздух	Прогнозно максимално превишаване на пределно допустимите стойности по отношение на качеството на въздуха във всички зони				Прогнозен показател за средна експозиция (само за $PM_{2,5}$ (1 година)			
	Посочете базова година	2020 г.	2025 г.	2030 г.	Посочете базова година	2020 г.	2025 г.	2030 г.
O_3 (макс. 8 ч. средно)								
Друго (моля, посочете)								

В. **Илюстрации, които показват прогнозното подобрение в качеството на въздуха и степента на съответствие (Н)**

Карти или хистограми, които илюстрират прогнозното развитие на концентрации в атмосферния въздух (поне за NO_2, $ПЧ_{10}$, $ПЧ_{2,5}$ и O_3, както и всеки друг замърсител (всякакви други замърсители), който (които) представлява(т) проблем) и които показват например броя на зоните от общия брой на зони на следене на качеството на въздуха, които (няма да бъдат) са в съответствие през 2020 г., 2025 г. и 2030 г., прогнозното максимално национално превишаване и прогнозният показател на средна експозиция	

Г. **Качествено прогнозно подобрение в качеството на въздуха и степента на съответствие („при взети допълнителни мерки“) (в случай че в таблиците по-горе не са предоставени количествени данни) (Н)**

Качествено прогнозно подобрение в качеството на въздуха и степента на съответствие („при взети допълнителни мерки“)	

За годишните пределно допустими стойности прогнозите следва да се докладват спрямо максималните концентрации във всички зони. За дневните и часовите пределно допустими стойности прогнозите следва да се докладват спрямо максималния брой превишавания, регистрирани във всички зони.

2.8.5. *Прогнозирано въздействие върху околната среда („при взети допълнителни мерки“) (Н)*

	Използвана базова година за оценяване на въздействието върху околната среда (моля, посочете	2020 г.	2025 г.	2030 г.	Описание
Територия на държавата членка, изложена на подкиселяване, надхвърлящо критичния праг на натоварване (%)					
Територия на държавата членка, изложена на еутрофикация, надхвърляща критичния праг на натоварване (%)					
Територия на държавата членка, изложена на озон, надхвърлящ критичния праг (%)					

*Показателите следва да бъдат приведени в съответствие с използваните показатели съгласно Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния относно експозицията на екосистемите на подкиселяване, еутрофикация и озон (*https://www.rivm.nl/media/documenten/cce/manual/Manual_UBA_Texte.pdf).